№ 121. Piątek 27. Maja 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie. Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesiecznie 1 zł. 40 centów. Z poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inserсya w półkolumnie, arukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gmina miasteczka *Sądowej Wiszni* ofiarowała na zamierzone utworzenie korpusu ochotników kwotę 200 zł. wal. austr. z kasy miejskiej.

Ten dowód patryotyzmu i gotowości do ofiar rzeczonej gminy podaje c. k. prezydyum Namiestnictwa z wyrazem należytego uznania do wiadomości powszechnej.

Lwów, 24. maja 1859.

Gmina *Firlejów*, w obwodzie brzeżańskim obowiązała się po wieczne czasy na założenie regularnej szkoły parafialnej w swojem miasteczku, w przeciągu trzech lat wystawić budynek szkolny wraz z pomieszkaniem nauczyciela z miękkiego materyału, utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, posprawiać i dokupywać potrzebne porządki szkolne, załatwiać zachodzącą przy szkole posługę i każdoczesnemu nauczycielowi płacić rocznie sto pięć (105) złotych w walucie austryackiej.

Udowodnioną temi składkami pożyteczną dążność ku podniesieniu elementarnej nauki ludu podaje niniejszem c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów, 14. maja 1859.

Przy trywialnej szkole w *Sądowej Wiszni*, przemyskim obwodzie, systemizowano posadę nauczycielki robót; na utrzymanie tej nauczycielki wyznaczyła chrześciańska gmina Sądowa Wisznia na wieczne czasy roczną kwotę 84 zł. austr. waluty z funduszów miejskiej kasy w Sądowej Wiszni, żydowska gmina zaś zobowiązała się na wieczne czasy płacić co roku 40 zł. austr. waluty z własnych funduszów.

Okazaną temi ofiarami dążność ku podniesieniu nauk kobiecego przemysłu podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem zasłużonego uznania do publicznej wiadomości.

Sprawy krajowe.

(Żałoba dworu. — Mianowania. — Patryotyczne manifestacye. — Przesyłki do Toskanii. — Ochotnicy peszteńscy.)

Wiedeń, 24. maja. Z najwyższego rozporządzenia przywdzieje c. k. dwór od dnia dzisiejszego, to jest od wtorku 24. maja żałobę na cześć ś. p. Jego Mości Króla Obojga Sycylii Ferdynanda II. i będzie ją nosić przez 16 dni, a to równocześnie z istniejącą już u dworu żałobą po Jego Cesarzew. Mości ś. p. Arcyksięciu Janie Chrzcicielu i z następującą odmianą: przez pierwszych dziesięć dni t. j. od 24. maja aż włącznie do 2. czerwca grubą, a przez ostatnich sześć dni, t. j. od 3. czerwca aż włącznie do 8. czerwca lekką żałobę.

— Jego c. k. apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 2. kwietnia r. b. mianować najłaskawiej dotychczasowego bibliotekarza c. k. uniwersytetu we Lwowie, c. k. radcę Dra. *Franciszka Strońskiego* bibliotekarzem i rzeczywistym publicznym profesorem bibliografii przy c. k. wszechnicy w Krakowie.

— Jego Excelencya minister wyznań i nauk mianował dotychczasowego kustosza przy bibliotece c. k. uniwersytetu we Lwowie Dra. *Wojciecha Urbańskiego* bibliotekarzem, a *Jana* hrabię *Załuskiego* kustoszem rzeczonej biblioteki uniwersyteckiej.

— Jego Excelencya minister handlu mianował dyrektora budownictwa byłej republiki Krakowskiej, Dra. *Karola Roma Kremera* inspektorem przy krajowej dyrekcyi budownictwa w Krakowie.

— Jego Excelencya arcypodkomorzy Karol hrabia Lanckoroński de Brzezie ofiarował kwotę 5000 złr. w obligacyach indemnizacyjnych, a c. k. szambelan Wit Żeleński kwotę 2000 zł. w obligacyach indemnizacyjnych na uzbrojenie korpusu ochotników w krakowskim okręgu administracyjnym.

Reprezentacya gminy miejskiej w *Wadowicach* postanowiła jednogłośnie zaproponować c. k. rządowi utworzenie korpusu ochotników w krakowskim okręgu administracyjnym, a zarazem ofiarować na ten patryotyczny cel kwotę 4000 zł. z czego składa obywatelstwo miejskie 600 zł. a kasa miejska 3400 zł. oprócz ofiarowanego już daru patryotycznego w kwocie 1000 zł. Podobny zamiar powzięła także reprezentacya miasta *Rzeszowa*, która ofiarowała z kasy miejskiej kwotę 2000 zł. na uzbrojenie korpusu ochotników, a oprócz tego zapewniła dalszą kwotę 2000 zł. z dobrowolnej składki obywateli miejskich. Nakoniec przyczyniło się i miasto *Tarnów* do tego przedsięwzięcia patryotycznego ofiarowaną z kasy miejskiej kwotą 1300 zł. i zapewnieniem dalszej składki obywateli miejskich.

C. k. szambelan i major w armii, Kazimierz hrabia Starzeński przesłał c. k. prezydyum krajowemu w Krakowie z wyrazem ubolewania, że dla słabości nie może brać czynnego udziału w wojnie, cały swój kosztowny serwis srebrny, ofiarując go na uzbrojenie korpusu ochotników.

— C. k. ministeryum handlu wydało następujące rozporządzenie: Ponieważ przesyłki pocztowe do W. księstwa toskańskiego nie odbywają się pocztą austryacką aż do Florencyi, lecz tylko do Bononii, i tam oddawane są na pocztę toskańską, przeto odpowiedzialność poczty austryackiej za te przesyłki ustaje już w Bononii.

— Jego c. k. apostol. Mość przyzwolił najłaskawiej, by przy takim natłoku ochotników w Peszcie przystąpiono do uformowania drugiego batalionu w Peszcie. Uformowany już batalion otrzymuje przeto nazwę I., a następny będzie IIgim batalionem peszteńskich ochotników pieszych.

Hiszpania.

(Neutralność Hiszpanii. — Proces byłego ministra Collantes.)

Z Madrytu piszą do *Neu. Preus. Ztg.* z 5. maja

„Doniesienia dzienników angielskich, jakoby mieliśmy się łączyć z Francyą i Cesarzowi Ludwikowi Napoleonowi dostawić korpus posiłkowy, są całkiem bezzasadne. Pracowało tu 200 Włochów około budowy kolei żelaznych i t. p., a teraz wrócili do swego kraju dla wzięcia udziału w walce. Wielceśmy temu radzi, gdyż byli to socyaliści i więcej było z nich szkody niż pożytku.

Z Madrytu telegrafują pod dniem 19. maja: W senacie wytoczono proces byłego ministra Collantes. Prokurator państwa wnosi 12—20letnie więzienie i dożywotne pozbawienie prawa do służby publicznej.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Werbowanie majtków. — Ochotnicze zaciągi. — Zbiegi wojskowi. — Artykuły kontrabandy morskiej.)

Londyn, 21. maja. Drawing-Room w rocznicę urodzin Jej Mości Królowy, bywa zwyczajnie bardzo świetny, zatem i tą razą był przepełniony pałac St. James o 2 godzinie tak dalece, że gratulacye i prezentacya obecnych trwały więcej jak półtory godziny, pomimo, że wiele znakomitych familii, które po rozwiązaniu parlamentu opuściły stolicę, znajdują się jeszcze na prowincyi i pomimo że pogoda wcale nie sprzyjała. W rocznicę urodzin Królowy przedstawiać może tylko korpus dyplomatyczny, przedwczoraj zatem przedstawił tylko austryacki poseł, węgierskiego hrabię Trechenyi; amerykański, jenerała Morgana amerykańskiego posła w Lizbonie; rosyjski, barona Wietingowa, a hiszpański p. Francois de Herrera. Dyplomatyczny korpus był zresztą prawie zupełnie zastąpiony, a w bezpośredniem gronie królewskiej familii znajdowali się: Saski książę Georg z małżonką, książę Porto, sasko-wejmarski książę Edward i szlezwigsko-holsztyński książę Fryderyk. Między gośćmi widziano księcia Michała Obrenowicza z małżonką, oraz syna, wnuka i prawnuka Sułtana Tipu. Wieczorem udał się dwór na włoską operę a dziś wyjechała cała królewska familia do Osborne, gdzie ma przybyć także małżonka pruskiego księcia Fryderyka Wilhelma.

— Wiadomości nadchodzące z rozmaitych portów względem werbowania majtków, są bardzo pomyślne i dozwalają rokować, że zażądana liczba 10.000 ludzi wkrótce zostanie uzupełnioną.

W Birminghamie, Manchestrze, Edinburgu i innych miastach kraju zajmują się bardzo czynnie formowaniem korpusu strzelców z ochotników. Według urzędowych wykazów zbiegło upłynionego roku z angielskiej armii 20.360 ludzi, rozumie się jednak, że de-

zercye wydarzają się najczęściej przy nowo_zaciągnionych, którzy wstępują do wojska dla pieniędzy, które na wstępie otrzymują na rękę, potem dezertują i znów zaciągają się przy innym biórze werbowniczem. Z tych dezercyi przypada 2007 na jazdę, 14.862 na piechotę, 2000 na artyleryę, a reszta na inne rozmaite gałęzi służby wojskowej. Liczba nowo-zaciągnionych rekrutów wynosi 91.971 ludzi.

— Temi dniami, pisze gazeta wiédeńska, nadminiliśmy o przyjęciu, jakiego doznała w kraju proklamacya Królowy Wiktoryi względem polityki Anglii podczas teraźniejszej wojny. Przy tej sposobności uwydatniliśmy głównie, jaki wpływ wywarła rzeczona proklamacya na świat handlowy, a oraz mówiliśmy o przykrem położeniu niektórych angielskich właścicieli okrętów z powodu tej proklamacyi. *Times* pisze w tym względzie: -

„Wczoraj t. j. dnia 18. b. m. po południu oznajmiono, że najwyżsi adwokaci koronni, ostrzegli właścicieli okrętów, że wszelkie zobowiązania przewożenia żywności lub transportów zakazane są aktem parlamentu 59 George III. rozdział 69, że okręta które staną się winnemi przestępstwa tego rodzaju zostaną skonfiskowane, oraz że winny zaraz po doniesieniu idzie do więzienia. Te rozporządzedzenia odnoszą się do wszystkich okrętów, które przyjęły takie ładunki, przed albo po ogłoszeniu najnowszej proklamycyi. Parostatek „Mauritius" zatem, który temi dniami, przyjął ładunek od francuskiego rządu, a teraz znajduje się w Southamptonie nie będzie mógł dopełnić swego zobowiązania. Na taki wypadek zapłacić ma „Mauritius" według umowy 10.000 funt. szt. kary, to jednak nie ma znaczenia, gdyż cały kontrakt uznany został za nieważny. Tym sposobem unieważnia się więcej kontraktów tego rodzaju."

Co zaś do artykułów, które według proklamacyi Królowy nie mogą być liwerowane walczącym stronom, oświadczyli adwokaci koronni, że węgle należą także do kontrabandy wojennej; tak pisze *Indépendance*.

— W Bombaju umarł dnia 14go kwietnia znany z doniesień dzienników angielskich Jamsetje Jejeebhay, jeden z najbogatszych kupców i krajowców tamtejszych. Sprzyjał on stale Anglikom, za co Królowa nadała mu tytuł barona, a staromiejska dzielnica londyńska przesłała mu patent na honorowego obywatela miejskiego. Miał lat 76, wyłożył za życia 300.000 funtów szt. na zakłady dobroczynne, i pozostawił familii swojej wielki majątek.

W Kowes, na wyspie Wight kazał rząd turecki budować teraz korwetę parową, jedną łodź kanonierską, jeden paroplyw pocztowy i 4 mniejszych okrętów wojennych.

— W Liwerpolu zakładają spacery publiczne z nakładem $1\frac{1}{2}$ miliona funt szterl.

Francya.

(Budżet na rok 1860. — Doniesienia z Teheranu. — Wiadomości bieżące. — Komisya względem zdobyczy morskich.)

Paryż, 21. maja. Ciało prawodawcze otrzymało sprawozdanie p. Devinck względem budżetu na 1860 rok. Oznacza zwyczajne i nadzwyczajne wydatki na 1,795.367.481 frank. a zwyczajne i nadzwyczajne dochody na 1,800.654.379 frank.; przewyżka dochodów wynosi zatem 5,286.898 franków. Gdy jednak odtąd zaproponował rząd dodatkowe kredyta w kwocie 2,346.227 fr. zatem przewyżka zmniejszyła się o 2,955.930 fr. A ponieważ rada państwa je przyjęła, więc przewyżka podniosła się znowu na 5,896.601 fr. Prócz tego zaproponowała komisya, ażeby sumę 5 milionów z tej przewyżki wraz z 20 milionami umorzenia obrócić na potrzebny kapitał do spłacenia procentu nowej pożyczki. W takim razie wynosiłaby przewyżka dochodów 896.601 franków.

— *Courier du Dimanche* umieszcza list z Teheranu z dnia 7. kwietnia według którego Szach Persyi odnowić zamierza dawne zatargi z Sultanem przy sposobności teraźniejszych europejskich zawikłań, i wpaść do Turcyi w sile 100.000 ludzi.

— *Independance* robi uwage, że publiczność paryska niecierpliwiąca się jeszcze przed kilkoma dniami powolnym tokiem działań wojennych, uspokoiła się nagle, a opinia publiczna tego jest zdania, że kroków stanowczych spodziewać się można dopiero z końcem tego miesiąca, lub w połowie przyszłego. Być jednak może — pisze dalej dziennik rzeczony, — że zwłoka działań zaczepnych nie będzie tak długa, i że tylko rozszerzono pogłoski to dla lepszego ukrycia przed nieprzyjacielem prawdziwch zamiarów głównej kwatery francuskiej.

— Mianowana dekretem cesarskim z 9. maja rada, zdobyczy morskich ma wydawać wyroki względem prawomocności wszystkich w ciągu teraźniejszej włoskiej wojny uczynionych morskich zdobyczy, jakie francuskim władzom będą przedłożone do osądzenia. Ma także decydować w sporach względem okrętów, czyli należy je uważać za neutralne lub nieprzyjacielskie, czyli zaszło rozbicie okrętu lub osadzenie na mieliznie, równie jak względem morskich zdobyczy, które będą sprowadzone do portów kolonii francuskich. Prezydentem tej rady mianowany jest radca stanu Duvergier. Rada zdobyczy morskich prócz prezydenta i komisarza rządowego, którym mianowany jest pad de Clercq, składa się z sześciu członków. Posiedzenia nie są publiczne. Rada zdobyczy morskich odbędzie w poniedziałek pierwsze posiedzenie.

Belgia.

(Uchwały w izbie.)

Bruxela, 19. maja Senat przyzwolił na dzisiejszem posiedzeniu kredytu 1,000.000 fr. na wzniesienie szkolnych budynków, równie jak kredyt suplementarny w kwocie 200 000 fr. na wzniesienie pomnika na pamiątkę kongresu z 1830 roku chociaż nie bez protestu, że koszta tego rodzaju, przewyższają budżet. Minister spraw wewnętrznych oznajmił przy tej sposobności, że prócz marmurowych tablic, na których mają być wyryte nazwiska członków kongresu z 1830 roku, przyozdobiony będzie pomnik jeszcze druga podobną tablicą, na której zamierzają wyryć główne zasady belgijskiej konstytucyi. Jutro rozpocznie się dyskusya nad ustawą dobroczynności. Spodziewają się, że większość członków senatu porozumie się w tym względzie.

Holandya.

(Hr. Chambord. — Czynności w izbach. — Zdobycie Boni.)

Haga, 20. maja. Hrabia Chambord przyjechał do Holandyi, jak utrzymują, na mieszkanie przez czas wojny między Austryą a Francyą. Dziennikarskie wiadomości, że swoje mieszkanie zająć ma książę w królewskim zamku w pobliżu Arnheimu, są bezzasadne.

— Pierwsza izba jeneralnych stanów przyjęła także projekta ustawy względem zakazu wyprowadzenia koni, oraz względem podwyższenia budżetu marynarki i wojny. Co zaś do dalszych projektów ustawy względem przygotowawczego uzbrajania się do wojny, z których pierwszy względem powołania milicyi z 1854 roku został odrzucony, natrafiają w drugiej izbie na opór stanowczy; przygotowaniami tego rodzaju obawiali się zwrócić na siebie uwagę walczących mocarstw. Ustawa względem pomocy towarzystwa dobroczynności została przyjęta większością 39 przeciw 22 głosom. Dalsze działanie izb w tegorocznej sesyi odnosić się będzie jak słychać, prócz projektu ustawy względem reorganizacyi sędziowskiej władzy tylko do podrzędniejszych projektów.

— Prywatny list oficera należącego do wyprawy na Boni donosi zdobycie tej stolicy. Załoga stolicy wyruszyła przeciw wojskom wyprawy. Przyszło do potyczki, ale Holendrzy odparli nieprzyjacielskie napady i zadali im krwawą klęskę. Zwinna a oraz liczna jazda nieprzyjaciela na próżno się wysilała, holenderska linia boju nigdzie nie została przełamaną, postępując w ściśnionych szeregach, zmusiły holenderskie wojska nieprzyjaciela do odwrotu. Odwrót zmienił się wkrótce w zupełną ucieczkę, i nieprzyjaciel rzucił się do miasta. Potyczka była w najgorętszej porze dnia, znużeni zatem zwycięzcy zaniechać musieli dalszej pogoni. Po krótkim odpoczynku wezwały trąby do szturmu na miasto. Wysłani tyrailery podeszli pod miasto, i postępujące z niemi kolumny postrzegły wkrótce, że miasto jest opuszczone; nieprzyjaciel z Królową odciągnął w pobliskie góry. Skarbów nie znaleziono, i domyślają się, że nieprzyjaciel gotując się na wszelkie wypadki od dawna zakopał swoje kosztowności. Na murach miasta znajdowało się dziewięć dział, między temi niektóre trzydziesto-funtowe. Pułkownik Waleson, dowódca wyprawą, niezwłocznie spalić rozkazał miasto. Gdy wojsko rozłożyło się obozem poza murami, płonęło miasto i oświecało całą okolicę. Holendrzy utracili tylko 15 ludzi w zabitych i rannych. W zdobyciu miasta Boni na dniu 1go marca upatrują wypadek rozstrzygający wojnę.

Szwajcarya.

(Demonstracye Tesyńskie. — Komunikacya na Lago maggiore zawieszona.)

W Tessynie przyszło do demonstracyi w obronie jenerała Bontems, lecz rządowy dziennik *Demokrazia* występuje ciągle przeciw niemu z zarzutami. Z zabranych paropływów sardyńskich kazał jenerał pozwozić rozmaite części maszyn parowych i tym sposobem rozbroić te statki.

Po śmierci arcybiskupa Romilli w Medyolanie pozostał cały kanton Tesyński bez naczelnika duchownego. Kanton rzeczony należy częścią do archidyecezyi medyolańskiej, a po części do biskupstwa Como. Z powodu nieporozumień nie uznał rząd tesyński nowego biskupa z Como, i taki sam wypadek zajdzie zapewne także i co do arcybiskupa medyolańskiego, który później ma być wybrany.

— Najnowsze korespondencye z Tesynu donoszą, że austryackie władze wojskowe mocno czuwają nad komunikacya na jeziorze Lago maggiore. Żaden statek nie może opuścić lądu bez pozwolenia komendanta placu w Luweno. I z szwajcarskiej strony dzieje się wszystko, co tylko można, ażeby neutralność urzeczywistnić. Świadczy o tem przedewszystkiem przytrzymanie trzech skrzyń, które za pomocą fałszywej deklaracyi miały być przewiezione za granicę lombardzką, a które wojsko zurychskie przytrzymało jako podejrzane i przy rozpoznaniu okazało się, że ukrywały karabiny. Wyprawienie przeto nowych wojsk do kantonu Tesyńskiego nie jest niepodobieństwem. Rada federacyjna nie zadysponowała wprawdzie jeszcze nic w tej mierze, jednak jeden z jej członków, nazwiskiem Pioda odjechał do rodzinnego Tesyńskiego kantonu, ażeby swym spółobywatelom zalecić teoryę neutralności, która w praktyce będzie wykonywaną rozstawionem wojskiem.

Włochy.

(Allokucya Ojca Świętego.)

Rzym, 13. maja. Niedawno przedstawiano J. Ś. papieżowi dość wyraźnie z Paryża, że w teraźniejszej wojnie powinienby się przyczynić do takzwanego wyswobodzenia krajów włoskich. Ojciec św. odwołał się jednak w tej mierze do alokucyi swojej mianej na konsystorzu z 29. kwietnia 1848 do kardynałów, a która jest naj-

lepszą odpowiedzią na broszurę „Napoleona III. i Włochy.“ Osnowa tej przemowy taka: „Wielu domagają się teraz, by i My razem z innemi narodami i książętami prowadzili wojnę z Niemczą. Lecz My uważamy to za Nasz obowiązek zawiadomić Was na tem zgromadzeniu uroczystem wyraźnie i publicznie, że się na to wcale niezgadzamy, zwłaszcza że chociaż sługa tylko niegodny zastępujemy jednak miejsce Tego na ziemi, który pokój postanowił i miłość bliźniego nakazał, i że my z obowiązku najwyższego Apostolstwa naszego obejmujemy wszystkie szczepy, ludy, narody jednakową miłością.... Musimy też przy tej sposobności w obec wszystkich narodów potępić te podstępne plany rozszerzane w dziennikach publicznych i w rozmaitych pismach ulotnych, któremi chcianoby papieża zrobić prezydentem państwa nowego, mającego się utworzyć ze wszystkich ludów włoskich. Raczej przypominamy i upominamy przy tej sposobności ludy włoskie z miłości ku nim, by rad tych przewrotnych i dla Włoch szkodliwych pilnie się wystrzegały, a natomiast zachowały wierność dla swych władców, od których tyle życzliwości doznały, i by im były posłuszne. W przeciwnym bowiem razie wykroczyłyby nietylko przeciw własnemu obowiązkowi swemu, lecz nadto wystawiłyby się na to niebezpieczeństwo, że Włochy z każdym dniem coraz bardziej byłyby szarpane niezgodą i rozpadałyby się na przeciwne sobie stronnictwa. Co do Nas, tedy oświadczamy powtórnie, że papież rzymski stara się wprawdzie ustawicznie o to jak najusilniej, by państwo Chrystusa, to jest kościoł wzmagał się coraz bardziej, lecz nie dąży bynajmniej do rozszerzenia granic panowania świeckiego, jakiem Opatrzność Boska raczyła obdarzyć t. świętą stolicę apostolską dla utrzymania jej godności i dla ochrony wolnego wykonania Apostolstwa najwyższego. Błądzą więc ci wszyscy, którzy mniemają, że duch Nasz dałby się uwieść obietnicą rozszerzenia panowania świeckiego.“

Niemce.

(Mylne i fałszywe pogłoski.)

Gazeta wiedeńska pisze: *Schweiz. Handl. Kourier* wychodzący w Biel zawiera doniesienie o zawarciu tajemnej ugody między Austryą tudzież między Saxonią i Bawaryą, w której między innemi ma się i te znachodzić, jakoby Saxonia obowiązywała się podczas wojny teraźniejszej obsadzić Czechy 30 000 żołnierzami, a natomiast Austrya przyrzeka w jednym z tajnych artykułów starać się o to wszelkiemi siłami, by Saxonia powróciła znowu do posiadania utraconych roku 1815 krain swoich. W ugodzie z Bawaryą miano się między innemi umówić i to, że podczas wojny obsadzić ma austryackie prowincye niemieckie 50 do 70.000 żołnierzy, i dozwoli Austryi przechodu przez kraj bawarski z armią mającą rozpocząć działania wojenne nad Renem, a za to przyrzeka Austrya Bawaryi palatynat nadreński w dawniejszej jego objętości. Dalej miały się mocarstwa te umówić ze sobą, że w razie zawarcia pokoju działać będą w porozumieniu wspólnem i niedozwolą żadnego nadwerężenia teraźniejszego swego stanu terytoryalnego. W końcu usiłować ma Austrya skłonić także Wirtemberg, Baden i inne państwa należące do związku niemieckiego do zawarcia takiej umowy.

Na to odpowiada jednak *Dresdner Journal* następującemi słowy:

„Przedewszystkiem musimy oświadczyć, że w całem tem doniesieniu nie ma ani słowa prawdy. Cała wiadomość o tych odrębnych ugodach niemieckich jest zmyślona i fałszywa, chociaż z taką pewnością o tem głoszą.“

Jakoż i *Neue Münchn. Ztg.* zbija doniesienia szwajcarskiego kuryera handlowego, i pisze:

„Szwajcarski kuryer handlowy zawiera wiadomość o tajnych umowach miedzy Austrya, Bawaryą i Saxonią z powodu wojny teraźniejszej. Artykuł rzeczony powtórzyły już i dzienniki niemieckie, a chociaż treść jego nosi widoczną cechę zmyślenia, to jednak wydaje się nam być rzeczą pożyteczną zadać mu fałsz wyraźny.“

Dania.

Kopenhaga, 14. maja. J. M. Król ratyfikował uchwały powzięte niedawno w Hanowerze przez komitentów dziesiątego korpusu niemieckiej armii związkowej.

Szwecya i Norwegia.

(Zachowanie neutralności.)

Sztokholm, 13. maja. Urzędowa gazeta *Posttidning* umieściła już przedwczoraj oświadczenie kongresu paryskiego z 16go kwietnia 1856 względem prawa żeglugi w czasach wojennych z tą uwagą, że rząd szwedzko-norweski zgodził się na te deklaracye dnia 2. czerwca 1856. Poseł francuski oświadczył też ministrowi spraw zewnętrznych dnia 10. b. m., że Francya zachowywać się będzie i teraz całkiem neutralnie w obec tych wszystbich (neutralnych) państw, które wówczas do zasad rzeczonych przystąpiły. Teraz pisze *Posttidning* dalej w tej sprawie:

„Okólnik wydany przez król. departament spraw zewnętrznych z 22. kwietnia i z 7. maja polecił J. M. Król poselstwom swym przy dworach obcych oświadczyć odnoszącym się rządom, że królestwa połączone w teraźniejszej wojnie i pokąd tylko interesa ich tego dozwolą, lub inne jakie wypadki nieprzewidziane nie nastąpią, zachowywać się będą całkiem neutralnie i bezstronnie. Wszystkie więc okręta obcych mocarstw doznawać mają w portach królestw połączonych zwykłego obchodzenia się jak dawniej tak i teraz, a J. M. Król spodziewa się, że szwedzko-norweski handel i żegluga doznawać będzie wszędzie takiejże samej ochrony i takich korzyści jak zwykle, tudzież że zasady, jakie oświadczeniem kongresu paryskiego z 16. kwietnia 1856 wytknięto, zastosowane będą także do okrętów szwedzkich i norweskich.“

Turcya.

(Utarczki z powstańcami.)

Temeswar. Ztg. donosi z Mostaru z 5. maja:

„Wieczorem dnia 2go b. m. wyruszyło pięciuset powstańców w kierunku Trebinii. Do pochodu tego wybrali sobie wilię uroczystości bajramu tureckiego, spodziewając się, że im się powiedzie uderzyć niespodzianie na Turków. Dostrzeżono ich jednak, a Turcy, którzy stali pod miastem, wyruszyli na nich i zwiedli potyczkę pod Loguą, o milę od Trebinii. Powstańcy widzieli się być zmuszeni do ucieczki straciwszy czterech poległych. Turcy liczyli do 40 rannych, a powstańcy także niemal tyle. Potąd niewiadomo jeszcze, czyli Czernogórcy walczyli także w szeregach powstańców. Liczne oddziały powstańców przerwały komunikacye między Gazko i Fomi. Z tego wszystkiego okazuje się, że niepokoje te nie uśmierzą się tak łatwo.“

Późniejsze też doniesienia upewniają, że Czernogórce zerwali się także do walki, i że rozpoczęli już kroki nieprzyjacielskie.

Azya.

(Doniesienie z Persyi i Kochinchiny. – Poseł perski do Paryża. – Układy handlowe Belgii z Persyą. — Doniesienia z Indyi.)

Teheran, 7. marca. *Courier* donosi z Teheranu, że nowy perski poseł dla Paryża, Hassan Ali Khan, odjechał już z swoją świtą, i że przyjedzie do stolicy Francyi w połowie miesiąca czerwca. Jak tylko rzeczony minister, którego zdolności tak bardzo wychwala *Courier*, obejmie swoje urzędowanie, zaprowadzona zostanie regularna komunikacya pocztowa między Francyą a Persyą na Tebir.

— *Kaukaz* wychodzący w Tyflidzie donosi, że ku końcu kwietnia przybył do stolicy Gruzyi belgijski jeneralny konzul z Smyrny p. Henry; z rozkazu swego rządu udał się na dwór Persyi względem zawiązania handlowych stosunków; p. Stewens, angielski jeneralny konzul w Teheranie, wracając do ojczyzny przyjechał razem z nim do Tyflidy.

Podróżni z Persyi do Europy przenoszą dla wygody i bezpieczeństwa wielki gościniec z Teheranu na Ghilan i Kaukaz nad starą drogę prowadzącą na Tebrydę do Trebizondy. W towarzystwie p. Henry znajdowali się: legacyjny sekretarz Anspach i baronowie Dumesnil i Havre, którzy także brali udział w tej komercyalnej i przemysłowej wyprawie.

Manila, 7. marca. Urzędowe raporta z Manili potwierdzają wiadomość, że Kochinchinowie odparci zostali przy napadzie na Francuzów i Hiszpanów w pobliżu Turonu. Korpus Kochinchinów wynosił 4000 ludzi, zjednoczeni zaś byli tylko w sile 245 ludzi; Kochinchinowie stracili 300 zabitych, a zjednoczeni tylko 14 rannych. Do Manili przybyło z tej wyprawy wiele słabych. Głównie cierpieli na dysenteryę, z czego umarło kilku w drodze. Według prywatnych wiadomości przybyło do Manili z samej tylko hiszpańskiej armii 77 ludzi, między którymi znajduje się kilku oficerów.

— Dnia 15go maja otrzymano w Malcie pocztę z Bombaju z dnia 26. kwietnia. W dystryktach Schasabadu pojawił się oddział powstańców, nie był jednak liczny i jak słychać poszedł w rosypkę. Z Nepaulu nic ważnego. Tantia Topi stracony został w Sipoi dnia 18. kwietnia. Dnia 9. kwietnia umarł były wicekról obudwu Kuangów, Ych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Telegram z 26. maja.

Wiedeń, 26. maja. Dziś wieczór spodziewają się kuryera z bliższemi szczegółami walki pod Montebello. Otrzymane tu z innych źródeł autentyczne wiadomości sprawdzają, że c. k. oddział wojska, złożony po części z pułków siódmego korpusu fml. hr. Stadyona, po części z pułków dywizyi fml. Urbana, naszedł pod Casteggio i Montebello na oszańcowane w obronnem stanowisku przeważne siły nieprzyjacielskie, a zmusiwszy je po trzygodzinnej żwawej walce do rozwinięcia sił swoich, o co mu właśnie chodziło przy rekognoskowaniu, powrócił na dawną pozycyę. Straty ludzi nie zbadano jeszcze dokładnie; wnosząc jednak z waleczności, z jaką wojsko rzuciło się do boju, musi być dość znaczna. Rannych jest przeszło 300 w szpitalach, a między temi jenerał-major Braun i 16 oficerów.

Przeciw Garibaldemu, który wtargnął do Lombardyi wprost od Arony i Angery, i posunął się aż

po Varese, tudzież przeciw korpusowi jenerała Niel, który gościńcem ku Bielle zdaje się nadciągać za nim, rozporządził już naczelny wódz c. k. armii ruchy przeciwne. Wiadomości o ich skutku nadejdą niebawem.

Wiedeń, 24. maja. Podług telegraficznego doniesienia delegacyi w Como wkroczył dowodzca ochotników Garibaldi z 6000 ludzi wczoraj 23. b. m. około 6. godziny do Varese; część jego oddziału miała wyruszyć ku Laveno.

Tryest, 23. maja. Podług listów prywatnych z Genuy dopuszczają się tam Francuzi wielkiego zdzierstwa; pięć milionów franków posłano już do Paryża; francuski minister wojny wydał za 12 milionów fr. wexle na Genuę. Ładunki austryackich okrętów zostały skonfiskowane; kapitanów i majtków traktują Francuzi jak jeńców wojennych.

Wenecya, 22. maja. Termin do wydania broni przedłużony został do 5. czerwca; po upływie tego terminu ulegną przestępcy prawnemu postępowaniu.

Paryż, 23. maja. *Patrie* donosi: Książę Napoleon odpłynął wczoraj statkiem „Hortense" do Liwurny. — Wątpliwa pogłoska o niepokojach w Modenie wywarła szkodliwy wpływ na giełdę. O śmierci króla neapolitańskiego wiedziano już; Jego król. Mość umarł wczoraj o godzinie 4tej.

Londyn, 23. maja. Lord Malmesbury chce odnowić traktat względem ceł na Elbie z pewnemi zmianami, ale *Times* i *Daily News* występują stanowczo przeciw temu.

Bruxela, 23. maja. Podług doniesień z Paryża staje się stosunek lorda Cowleya coraz krytyczniejszym. Zdaje się potwierdzać, że lord Malmesbury wydał notę względem teraźniejszych niezwyczajnych stosunków Toskanii. Prócz tego słychać, że rząd zwołuje naglęco wszystkich pensyonowanych oficerów; także krążyła pogłoska o dymisyi Księcia Gorczakowa z posady ministra spraw zewnętrznych w Rosyi. Ministeryum każe spisywać poimiennie wszystkich Niemców mieszkających we Francyi. Nadto słychać z Londynu prawie z pewnością, że między lordami Derby i Palmerstonem nastąpiło porozumienie co do głównych kwestyi politycznych.

Turyn, 20. maja. Sardyński komisarz w Massie zagraża karą sądu wojennego kazdemu, ktoby dosyłał wiadomości swemu prawnemu rządowi w Modenie. Jeneralny sztab gwardyi narodowej w Genuy został rozwiązany i nanowo złożony.

Berna, 23. maja. Jak słychać, przekroczył Garibaldi rzekę Tyczyn i ukazał się dziś w 4000 ludzi w Sesto Calende. Rada federacyjna kazała przyrządzić działa pozycyjne dla fortyfikacyi w Luziensteig, Bellinzonie i Maurices.

Berlin, 23. maja. Centralne bióro landwery oznajmia będącym na urlopie członkom rezerwy i landwery pierwszego zaciągu, że w razie mobilizacyi będą musieli stawić się jak najprędzej i żeby przeto już teraz zajęli się uporządkowaniem swoich stosunków domowych.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.86	+ 12.7°	83.1	południowy sł.	pogoda
2. god. po poł.	325 63	+ 21.4°	42 2	„ „	pochmurno
10. god. wiecz.	325.97	+ 14.4°	74.9	polud.-wsch. „	„

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: **„Okropne kobiety,"** komedya w 5 aktach z francuskiego.

Przyjechali do Lwowa

Dnia 26. maja.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Dzieduszycki Miec..., z Korniowa.
Hotel Langa: Hr. Wurmbrand Wiktor, z Wiednia.
Hotel krakowski: Poten Karol i Fryd., z Łahodowa.
Hotel Kuhna: Klimkiewicz Józef, z Brusna.
Pod białego konia: Wendorf Antoni, z Hołoskowiec.
Do Leszczyńskiego: Żebrowski Karol, z Graboszyc.
Do pomieszkania prywatnego: Siehauer Fryd., c. k. kapitan, z Tarnopola.

Wyjechali ze Lwowa

Dnia 26. maja.

PP. Bilański Winc., do Turzego. — Czermiński Ludwik, do Nadyb. — Kubczyński Alf., do Stanina. — Tretter Hilary, do Łoniego. — Zakrzewski Adolf, do Wiktorowa.

Kurs lwowski.

Dnia 26. maja.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	63	6	74
Dukat cesarski	„ „	6	70	6	85
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	45	11	75
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	22	2	29
Talar pruski	„ „	2	15	2	23
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	25	85	25
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	61	—	62	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	63	—	64	50

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 26. maja

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.— Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 64.80. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 59 50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—, z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — — po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu — —; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania z roku 1869 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 714 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 132.20; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; polud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—.; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 126.—. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich — —. Londyn za 10 funtów szterl. 145.—. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —.—. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze —.—, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

KRONIKA.

(Pożar.) W Uhornikach, w obwodzie Stanisławowskim, zgorzało w nocy z 16. na 17. b. m. cztery chałup włościańskich z budynkami gospodarskiemi. Strata wynosi do 2000 zł. wal. austr. Ogień powstał w szopie włościanina Jakowa N., ale niewiadomo dotąd, z jakiej przyczyny.

(Morderstwo.) W Młynach, w obwodzie Przemyskim, znikła na dniu 30. kwietnia r. b. włościanka Ewa Sl., ale żandarmeryi powiodło się odkryć w kilka dni jej ciało, zakopane w rowie pod lasem. Jest podejrzenie, że zamordował ją przez uduszenie własny mąż Iwan Sl. wespół z Iwanem L., i wzięto już obydwóch pod śledztwo; ale dotąd nie przyznał się żaden.

(Komitety patryotycznych darów.) Na mocy rozporządzenia c. k. najwyższej komendy armii uorganizowano przy jeneralnych komendach krajowych we wszystkich prowincyach monarchyi komitety, które zajmować się mają przyjmowaniem, przechowaniem i rozsyłaniem wszystkich patryotycznych darów.

(Składki na pogorzelców brodzkich w Lipsku.) Z Lipska donoszą z 17. b. m., że w mieście tem zbierają gorliwie składki na pogorzelców brodzkich. Ogłoszono też długą listę tych składek, które w szczególności wynoszą od kilkunastu groszy do stu i dwiestu talarów. Kupiec lipski Heyman Welter złożył 50 talarów z tym nadpisem: „Z sympatyi dla Austryi przeciw Francyi".

(Odkrycie grobu faraona Amasis.) Dzienniki paryskie podają wiadomość, że p. Mariette, kierujący wykopaliskami, odkrył w Tebach dobrze zachowany grób faraona Amasis. Król leżał w trumnie całkiem złotem pokrytej i ozdobionej wielkiemi skrzydłami. W trumnie znaleziono 30 sztuk rozmaitych przedmiotów kosztownych, a między tem i złotą siekierę z płaskorzeźbą na kamieniu lazuli.

(Zdobycz monety drobnej.) Niedaleko Makao zburzono jedną z bardzo niebezpiecznych kryjówek rozbójników morskich, a między innemi zdobyto do 3 milionów franków monety miedzianej.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.